

Spurningarnir sum vantaðu!

SAMSTUNDIS sum tíðindaflutningurin í sjónvarpinum gerst betri, gerst tíðindaflutningurin í fleiri av bløðum okkara verri og verri og lítið gera tey við »uppsøkjandi« journalistikk. Serliga tyktist SvF hava góða nös fyrri hvat fer fram innan veggirnar í Tinganesi, men tíverri vanta ofta nakrir kritiskir mótsurningar. T.d. í samrøðunum við Jógvan Olsen um ætlanina at broyta upphøggingarstuðulin og við Jógvan Sundstein um ætlanina at seta alt lønar- og útreiðslustøðið niður við 20 prosent.

UPPHØGGINGARSTUÐULIN skal broytast soleiðis, at nú skal hyggjast at hvørjum skipi, um tað veruliga hevur fiskað nakað ella ikki. Hetta skuldi verið ein sjálfvylgja, men hinvegin vita vit, at tað meira enn hendir seg, at skip kunnu

liggja í fleiri ár. T.d. lá ein línubátur í fleiri ár norðuri í Hvalvík, áðrenn hann varð seldur. Og gamla Viðoy sigldi í mong ár við øli og soda vatni við navninum Føroya Bjór. Hesi skipini fóru til fiskiskap aftur, men um tey ikki fóru, skuldu tey so ikki havt møguleikar fyrri upphøggingarstuðli. Her er í øllumferum ein problematikkur, sum sjónvarpsmaðurin átti at lýst, hóast talan var um eina tíðindasending við avmarkaðari longd.

EIN annar áhugavardur spurningur varð heldur ikki settur í somu samrøðu í sambandi við Ráfiskagrunnin. Ein av høvuðsgrundunum at stovna Ráfiskagrunnin var ynski útróðarmanna at fáa javnari fiskaprisir í eitt longri tíðarskeið. Hví spurdi sjónvarpsmaðurin ikki, um nýggja ætlanin hjá landsstýrinum kann tryggja ein javnan pris?

SAMBÆRT samrøðuni við Jógvan Sundstein skal alt útreiðslu-

støðið, ella »umkostningsnivoið«, sum hann málbar seg, setast niður við 20 prosentum. Avgjørt ein áhugavardur problematikkur at seta útreiðslustøðið niður, men tað er ikki ein minni áhugavardur problematikkur at hækka framleiðslustøðið, ella »produktionsnivoið«, sum vinnulívmenn siga. Hví spurdi sjónvarpsmaðurin ikki um tað?

EIN annar áhugavardur spurningur er samhandilin. Vit keypa sum er tveir triðingar av øllum innflutninginum úr Danmark, sum hevur sama útreiðslu- og kostnaðarstøði, sum vit hava. Hvussu skulu vit hava ráð at keypa úr Danmark, um okkara keypiorka fer so nógv niður?

EIN annar áhugavardur spurningur eru lánini. Sum er, er tað tungt hjá teimrum flestu í nýbygdum húsum at fáa endarnar at rækka saman. Og tað er torført hjá nógvum vinnuvirkjum at fáa nógv mikið

til rentur og avdráttir. Gjerdist sjónvarpsmaðurin slettis ikki forvitin, og vildi hava lógmann at greina nærri, hvussu fólk og fyrirtøkur fóru at klára lánibyrðuna, um lönir skulu setast niður við 20 prosentum?

TAD tyktist sum flestu — tó ikki øll — sjónvarps- og útvarpsfólk ikki tora at seta politikarunum nakrar »nærgangandi« spurningar og gerast tí bara mikrofonhaldarar. Føroysk tíðindafólk kundu gingið nógv harðari á bæði politikarar og onnur, tá týðandi spurningar verða tiknir upp. Bæði lesarin, lurtarin og hyggjarin vil hava meira at vita, tí alt er ikki so »fyrirgeviligt« og »paradískent«, sum summi halda. Vit standa ikki so langt aftanfyrri aðrar, tá tað kemur til meira og minni »mafia kendar metodur«, men vit standa fremstir, tá tað snýr seg um eftirlæti og trælalyndi.

jn

Nú má rúsdrekkaskipanin broytast:

Gevið loyvi til vanlig vertshús!

Ávísar solubúðir kring landið. Ólið skal kunna seljast úr handlum. Matstovur skulu fáa skeinkingarloysi og tað er helst rætt at vit eisini fáa vanlig vertshús.

Hetta heldur Marita Petersen, lótingskvinna. Hon vísir á, at vit í dag longu hava vertshús fyrri tey, sum eru limir í olklubbum. Men við vanligum vertshúsum sleppa vit undan klubbaskipanum, rullandi vertshúsum og »drekkiklikum« og vit fáa møgulega avmarkað óhepnad drekkimentan, skrivur Marita Petersen í Sosialinum í dag.

Um mánaðarskiptið skipaði Føroya Ungdomsráð fyrri Ungdomstingi 89, har øll politisku ungmannafelagini iuttóku.

A Ungdomstinginum vorðu viðgjørd ymisk evni

av samfelagsligum týðningi, og komið varð til felags niðurstøðu um hesi mál. Niðurstøðan varð handað Føroya Lótingi, og hevur eisini staðið at lesa í flestu bløðunum.

Hóast øll tey viðgjørd málini eru av týðningi, fari eg her bert at taka eitt av teimum fram, og tað er spurningin um rúseini ella rættari um rúsdrekka-lógina.

— Tað hevur skund at loysa rúsdrekkamálið, og tað er gott, at tey ungu minna okkum á hetta, sigur Marita Petersen, lótingskvinna

tikið málið upp, og at tað er eydnast teimum at koma til felags niðurstøðu, har m.a. verður sagt, at solan verður lögð á føroyskar hendur, og at matstovur eiga at fáa skeinkingarloysi.

Gomul skipan

Rúsdrekkaskipanin, vit hava, er næstan 90 ára gomul. Sjálvt um nakrar broytingar eru gjørdar síðani tá, er eingin grundleggjandi broyting gjørd øll hesi árin.

Skipanin var helst neyðug og rætt tá, tí tá vóru nógvir trupulleikar, sum møgulega ikki kundu loysast á annan hátt enn við at seta forboð móti handli við útskeinking av rúsdrekka í Føroyum.

Men vit liva nú næstan eina heila öld seinni og í eina heilt øðrvisi tíð. Vit bøgva ikki longur á fjarskotnum og avbyrgdum oyggjum. Í dag eru Føroyar partur av og opin fyrri stóru verð, hagani tað ber til at fáa alt tað, sum vit ikki sjálvi hava her, og vit hava eisini ráð at keypa tað, sum vit vilja hava uttanifrá, m.a. rúsdrekka.

Lógin verður ikki hildin

Rúsdrekkaskipanin er ógvuliga óheppin av fleiri orsökum. Men fyrsta og mest grundleggjandi or-

Rúsdrekkalógin er eitt ógvuliga trupult og viðbrekið mál, sum tað ikki hevur eydnast politikarunum at gera nakað við, og orsøkin er helst, at tað ikki hevur borið til at við-

gjørt málið uttan at kenslur, fordómar og moralur er komin upp í og hevur forðað fyrri skilagðari loysn.

Tað er tí at gleðast um, at Ungdomstingið hevur

